

Beogradske Novine

IZLAZI: Dnevno u jutro, ponedjeljkom poslije podne.

Pojedini brojevi:		Mjesečna pretplata:	
U Beogradu i u krajovima zaposjednutim od c. 1 hr. čita po cijeni od	8 helera	U Beogradu i u krajovima zaposjednutim od c. 1 hr. čita za bejnu i slatnu poštu . . .	K 250
U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od	10 belara	U Beogradu an. dostavom u Beogradu . . .	K 250
Izvan ovog područja po cijeni od	12 helera	U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji	K 250
		U ostalim krajevima Austro-ugarske monarhije . . .	K 250
		U inostranstvu	K 400

Oglaš po cijeniku.

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 83.
Uprava i primanje pretplata: Topličin venac broj 21. Telefon broj 25.
Primanje oglasa: Kneza Mihajla ul. broj 88.

Br. 95.

BEOGRAD, subota 7. aprila 1917.

Godina III.

Ratni izvještaji.

Izvjestaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 6. aprila.

Istočno bojište:

Kod jučer jačierog zauzeća mosne brane Tobol na Stochodu zarobljeni smo 130 ruskih časnika, preko 9500 ruskih vojnika, a zaplijenili 15 topova, 150 mašinskih pušaka i bacila mina i velike količine ratnog materijala.

Jučer je trajala živalna topnička vatra u borba letaća. Na frontu u istočnoj Galiciji svašlo je jedan naš letać neprijateljski letilicu.

Na Narajowki ugušen je odmah u početku pokušaj Rusa, da navale na naše položaje, pošto su prije toga bili zapalili jednu minu.

Talijansko i jugoistočno bojište:

Položaj nepromijenjen.

Zamjenik glavnog generalnog stožera pl. Höfer, podmaršal.

Engleska podvala.

Izbiła je negdje vijest, koja je došla senzacionalna i čudimo se. Prema ovoj vijesti ponosna Engleska, čije velike i lude ratne ciljeve pozna cijeli svijet, promijenila je odjedanput navodno svoje namjere i spremna je, da preko Austro-Ugarske pruži ruku Njemačkoj! I ako je ova vijest na prvi pogled dosta nevjerojatna, ipak nije bez svakoga misla, kad uzmemo u obzir prave motive engleske politike, koje smo naučili čitati osobito posljednjih godina izmedju redaka. Sa ovog stanovišta vrijedi ova vijest mnogo i ako nije zvanlična. Ne ćemo utvrditi, da je Engleska pripravna u istinu da sklopi mir sa svojim protivnicima, više je opravdano mišljenje, da se tu radi u glavnom o jednom novom nepoštenom manevru Engleske protiv njenog najopasnijeg protivnika — Njemačke. Prije svega nastoji Engleska, da za ubijanje vremena. U prvom redu treba da se oskrbi životnim namirnicama, jer čini se da prazan stomak ne pruža otadžbenicima Velike Britanije. I prilike u Rusiji, koje su još jednako nejasne kao i opasne, treba da sredi protekatorska ruka gospode u Londonu, i ako ne ćemo govoriti o neprijateljstvu, koje priredjuju silama sporazuma njihov najmladji i najnoviji saveznik. Sa vojnog stanovišta Amerika je dolta platonski pojam. Sjedinjene Američke

Prekid diplomatskih odnosa izmedju Austro-Ugarske i Amerike. — Kod Tobola zarobljeno oko 10.000 Rusa, zaplijenjeno 15 topova i 150 mašinskih pušaka.

Države ne nalaze se danas ni od prilike ondje, gdje je u početku rata stajala Engleska. O američkoj vojsci ne može biti govora, ona danas još nije ni u povoljima, a američka ratna mornarica neiskusna teško će moći da ispravi i nadoknadi ono, što dosad nije mogla da provede u svakom pogledu bolja i vrsnija engleska ratna mornarica. Dakle i Amerika treba vremena i to mnogo vremena.

Iz ove dileme mislila je Engleska, da bi mogla naći izlaz. Kad bi pošlo za rukom Lloyd Georgu i njegovim drugovima, da pod krlukom spremnosti za mir zavuku primirjem središnje vlasti barem nekoliko mjeseci, sve bi još moglo da bude bolje. Prije svega mogla bi Velika Britanija da se dovoljno opskrbi životnim namirnicama, a u isto vrijeme bi mogla Amerika da popuni svoje kadrove i da na taj način podigne svoje voine jedinice do onog stepena, koji odgovara potrebama i načinu modernog ratovanja. Poslije ovog vremena mogla bi Engleska da nam se smije i izrugava i da se pokaže opet onakva kakvu je mi danas hvala Bogu već poznamo. Onda bi Engleska hladno i sa prezirom prekinula pregovore i nastavila rat do naše konačne propasti. Engleze ne bi grizla savjest, da su opet počeli jedan lopovluk više. Engleska, koja je trgovinom robila skupila silna bogatstva, Engleska, koja je zbacila sa prijestolja svog saveznika, Engleska, koja je odlučila da se bori do posljednjega ruskoj vojnika, koja i danas još u svoju korist tvrdnje i posljednjeg srpskog seljaka, ova ista Engleska neće se plašiti, da izvrši još jedno nepošteno djelo bez obzira na sramotu, koja bi kroz vijekove prolazila s koljena na koljeno. Sa ovog stanovišta mora se promatrati i posljednja engleska podvala — njezina ponuda za mir.

Velika prevara, koju je spremala Engleska, prevarena je i na dobrim običajima Evrope. Lloyd George sigurno računna sa kavaljerskim osjećajima diplomata središnjih vlasti, kad on misli da oni neće primijetiti sakriven nož u ruci, koju on pruža na pomirenje. Kod toga on zaboravlja, da smo u tri godine naučili biti na oprezu. Engleska

može biti uvjerena, da će monarhija dobro promisliti nego će primiti pruženu joj ruku.

Austro-Ugarska će objaviti rat Americi.

SOLIDARNOST SREDIŠNJIH VLASTI.

Kb. Beč, 6. aprila.

Ovdašnje novine javljaju da je austro-ugarska vlada naredila svom poslaniku grofu Tarnowskom u Washingtonu, da smjesti prekine diplomatske odnose sa Sjedinjenim Američkim Državama i da traži putnice za sebe i za sve konzule, ako bi kongres primio predlog, prema kojem postoji ratno stanje izmedju Njemačke i Sjedinjenih Američkih Država.

Povodov ove vijesti piše „Frederic Blat“, da ovaj korak Austro-Ugarske monarhije najbolje pokazuje nerazrješivost saveza sa Njemačkom i sigurno nije očekivano od monarhije, da ona zauzme drugo koje stanovište.

Ruska revolucija

Zakletva vjernosti velikih kneževa. (Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Amsterdam, 6. aprila.

„Handelsblad“ javlja iz Petrograda: Velika kneginja Jelisaveta Feodorovna i veliki knez Andreja Vladimirovič položili su privremenoj vladi zakletvu vjernosti i savjetovali se, da će poslušati otadžbinski i vršiti svoju dužnost.

Car i carica u Petro-pavlovskoj tvrđavi. Kb. Kopenhagen, 6. aprila.

Brzojav iz Petrograda: Prema vijestima ruskih listova, car i carica će ovih dana biti sprovedeni u Petro-pavlovsku tvrđavu, gdje će biti internirani. Tamo će biti sprovedena i velika kneginja Marija Pavlovna, mati velikog kneza Ćirila i Borisa.

Sve veće raspoloženje za demokratsku republiku. Kb. Bern, 6. aprila.

„Temps“ javlja iz Petrograda: Skoro svi veliki listovi, koji su poslije revolucije počeli izlaziti, pristalice su republike. Mnogi poznati novinari, koji su prije ispovijedali isključivo anar-

histična načela, prišli su demokratskom republikanizmu. Monarhiste, koji su još zaplašeni i utučeni, drže se povučeno. Za sada je u javnosti van svake sumnje jako zastupljena struja za demokratsku republiku.

Nova ruska vlada prema zarobljenicima. Kb. Beč, 6. aprila.

Zajednički središnji izvještajni ured, izvještajno mjesto o ratnim zarobljenicima, izvješten je brzojavno preko Danske, da će nova ruska vlada s najvećom pažnjom postupiti sa svima stvarima, koje se tiču ratnih zarobljenika. Pošto su sad dosadašnje teškoće otklonjene, proširuje se djelatnost za pomoć ratnih zarobljenika.

Značajni ruski glas o miru.

Kb. Sofija, 6. aprila.

List „Utro Rossij“ objavljuje ovu izjavu: Danas, kad je reakcija u Rusiji izgubila svoj pređašnji upliv, mislimo, da će liberalne struje upoznati prave interese ruskoga naroda i da će pridonijeti okončanju krvoprolića, kao i da će pripomoći, da se stvori takav položaj, koji će čovječanstvu dati mogućnost, da savlada sva slijedstva rata i da na dugo vrijeme osiane u miru.

Radikal protiv privremene vlade.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Berlin, 6. aprila.

„Tägliche Rundschau“ javlja iz Stockholma: Petrogradske radničke novine traže od privremene vlade najstrože mjere protiv monarhističkih težnja, koje se svuda u Rusiji i sve većem obimu pojavljuju. Ako se ne poduzmu odmah enerγιčne mjere, onda može monarhistički pokret vremenom postati ozbiljnog karaktera.

U Petrogradu su radikalni socijalisti držali nekoliko zborova i na njima zaključili, da ne priznaju privremenu vladu, a odboru radničke stranke naložili su, da neodložno ukloni privremenu vladu i da na mjesto nje postavi novu radikalnu vladu.

U isto vrijeme objavio je središnji odbor u stranačkom glasilu „Pravdi“ ovu odluku: Privremena vlada je po svome sastavu još antirevolucionarna, pošto je sastavljena iz građanstva i plemstva. Zato nema radnička stranka s njom ništa zajedničkog. Zadatak revolucionarne demokracije je, da postavi revolucionarnu stranku demokratskog karaktera, drugim riječima, da ustanovi diktaturu proletarijata i seljaka.

Uz ovu odluku objavljuje se lista novih radikalnih ministarskih kandidata, koji izvan stranke nijesu nikome poznati. Pošto su Čajdže predsjednik, a Skoboljev potpredsjednik radničkog odbora, to se misli, da je ova objava od njih potekla.

Zakletva vjernosti ruskih trupa u Francuskoj. (Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Ženeva, 6. aprila.

Ruske čete i časnici, koji se nalaze u Francuskoj, položili su juče zakletvu vjernosti privremenoj vladi.

Proglas metalnim radnicima.

Kb. Petrograd, 5. aprila.

Privremena vlada uputila je radnicima metalnih fabrika u južnoj Rusiji proglas, koji su potpisali svi ministri, a u kome se radnici pozivaju, da opet otpočnu rad po stariim uslovima, te da pomognu svojoj braći u rovovima da učvrste rusku slobodu.

Smanjenje obima glavnog stana.

Kb. Kopenhagen, 6. aprila.

Iz Petrograda se javlja: Jednovremeno sa konačnim imenovanjem Aleksejeva za vrhovnog zapovjednika cijelokupne ruske vojske naredjeno je i smanjenje obima glavnog stana. Mnoga su odjeljenja ukkinuta, druga su opet pridijeljena ministarstvu vojnom.

Puštanje neprijateljskih taoca iz Rusije. Kb. Petrograd, 6. aprila.

„Petrogradska telegrafiska agencija“ javlja: Provizorna vlada naredila je, da se pustie u slobodu 500 taoca, podanika neprijateljskih država, koji su odvedeni sa neprijateljskog zemljišta prilikom raznih ruskih ofenziva. Ova se odluka obrazlaže time, da je neopravdano odvodjenje u ropstvo ljudi, čija je jedina krivica sastoji u tome, što su vjerni svojoj domovini.

Pogoršani rusko-rumunjski odnosi.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Kopenhagen, 6. aprila.

Odnosi izmedju Rusije i Rumunjske bitno su se pogoršali. Sporazum, koji je bio prilikom petrogradske posiete prijestolonasljednika ugovoren, da se oba vladalačka doma orode, imao je objelješiti s varnog spajanja. I ruski poslanik Mosolov, koji je sad opozvan, bio je ličan prijatelj carev,

Podlistak.

Srbi seljaci prema Bogu i vjerl.)

„Ništa bez Božjeh!“

Narodna reč.

1. Sam o sazđani Bog stvorilo je svijet, andjele, i ljude. Djavo je u početku bio andjeo, pa je otpao od Boga, i sada smeta Bogu u svakom dobru. Bog je ipak jači od djavola; ali djavo, kao djavo, navraća čovjeka na grijeh, pa tako i čovjek otpada od Boga, i pada djavolu u ruke.

Tu čovjeku ni Bog ne može da pomogne, pošto je sam, od svoje drage volje, dao svoju dušu djavolu, to jest, otišao zlim putem. (Narodno vjerovanje) Svaki čovjek ima po jednoga andjela, koji ga čuva od zla, i po jednoga djavola, koji ga navraća na zlo. Andjeo stoji čovjeku na desnom ramenu, a djavo na lijevom. Kad čovjek čini dobro, andjeo se veseli i krlom svojim bladi čovjeka po obrazu, a djavo se tada mršti i ljuti. A kad čovjek sra: da griješ, andjeo se snoveseli i plače, djavo pak sve podigra: od radosti i prkosni andjele govoreći:

— „E, moj je! Moj je, moj!“ (Narodno vjerovanje) Bog o svakom osvačem ima staranje. Jednom Bog pošlje Sv. Arandjele Mihajla da uzme dušu jednoj ženi udovici, i da mu je doneše. Sv. Arandjeo sleti k bolesnici, i vidi da ona ima dvoje dječice nejačke koja će,

M. G. Milićević: „Život Srba seljaka.“

poslije majčine smrti, ostali zarobljeni sirote. Sažal se, ne uzme duše, i vrati se Bogu praznih šaka.

— Što nijest donjeo dušu? upita Bog.

— Gospode! vidjeh dvoje dječice njeno, i pomislih: Ko će gledati njih, kad ona umre, pa ne mogoh od žalosti uzeti joj duše.

— Idi! reče Bog: — na dno morskog, gdje je more najdublje; nadji okrugao kamen, i donesi ga ovamo!

Sveti Arandjeo donese.

— Razblj taj kamen, reče Bog.

Sveti Arandjeo razbl, a gle čuda: usred toga samotvora kaniena dva živa crva gamižu!

— Ko ove hrani? upita Bog.

Sv. Arandjeo gleda i sleže rame-nima.

— Ne brini se ti o sirotama, reče mu Bog dalje: — o njima se staram ja, a ti radi ono što ti zapovijedam!

(Narodna priča) Svuci su kao i ljudi. Ko njih pomigne, slavi, počtuje, tomu oni i pomažu.

Evo priče o Sv. Nikoli. Slavio čovjek Sv. Nikolu, ali kad se približio sverac, svečar nekako nije inao ni pare, pa se uzmučio, i razgovarao sa ženom; čim da proslave sveca, kad nemaju para? Žena donese svoje pavte, i rekne čovjeku:

— Evo prodaj ove moje pavte, te kupi što treba, da proslavimo svoje krsno ime; pa neka si ti živ, da će Bog, kupičeš mi druge..

Čovjek uzme pavte, i izlđe na pazar. Tu ga sretno nekakav kupac, kupi pavte, i izbroji mu pare. Čovjek, sa pa-

rama, pokupuje sve što treba za slavu, i odnese kući.

— Kako si to kupio, kad para nemaš? upita ga žena.

— Prodao sam dobro tvoje pavte, odgovori čovjek.

— Kako si ih prodao, kad si mi ih vratio kući?

I iznese pavte koje joj je donjeo neki čovjek i rekao: Snaho! Evo ti ove pavte; tvoj me čovjek zamoli, da ti ih dodam, a on ode poslom u čaršiju!

I čovjek i žena sad reku: ovo je bio glavom Sv. Nikola.

(Narodno vjerovanje) Svuci, roditelji, vladalci, vladike, i sveštenici, po mišljenju Srba seljaka, mogu da uknu tako da se baš sreće onom kom kletvu upute ono što mu reku.

Narodna pjesma priča kako je kralj Vukašin, ljut na sina, što je rekao da je Carstvo na Urošu i ne na njemu, ovako kleo:

„Sine Marko, da te Bog ubije!
Ti nemaš groba, ni poroda!
I da bi ti duša ne ispala,
Dok turskoga cara ne dvorio!
Kralj ga kune, veli pjesma, a Car blagoslija

„Kume Marko, Bog ti pomogao!
Tvoje lice svetlo na divanu!
Tvoja sablja srekla na megdanu!
Nada te se ne našlo junaka!
Ime ti se svuda spominjalo,
Dok je sunca, i dok je mjeseca!“

I pjesma završjeje ovako:
„Što su rekli, tako mu se steklo!“

(Narodno vjerovanje) Ima dosta priča o tom: kako je Bog, Bogorodica, svetac, vladalac, vla-

dika, pop, starješina, roditelj koga ili što prokleo, pa ga odista kletva stigla.

Ili o tom kako se neko krivce zakleo, pa mu se s toga porod izmetnuo, te mu se sve radja suludo, grbavo, bolešljivo, ili inače nagrdno, tek da je na ugled svijetu.

Aram je neka kletva, koja nosi zlo onom kom se upuđ. Tako, ako sluga uvrijedi gazdu, on može reći: Aram ti blo moj hljeb i so! Ako gazda služi zakine platu ovaj će reći: „Aram ti bila moja trudba i moja muka!“

Kad se što pazard, obe strane se boje od arama, svaka želi da joj se reče: alal da ti je, to jest, srećno ti bilo što uzimaš!

Velimir Bogati, u Kluču, kraj reke Lepenice, u Kolubaru, bio je velikaš u vrijeme Kneza Lazara, pa nekad nije dočekao niti ugostio Kneza, kad je on dohodio u Mionicu. Zato ga je Knez prokleo, te mu se jedan sin udavio u reci Lepenici, drugi pao s konja i pogluno, a trećega, već jedinoga, otac zatvori u kulu, i nikud ga nije puštao, da mu se ne bi kakva nesreća dogodila. U jesen mu donese zreo grozd, da dijete bar po tom vidi koje je doba od godine. Iz grozda ga peći guđje, te i on umre! Eto da se ne može, vele seljaci, uteći od kletve!

Kletva može da stigne onoga koga ukune drugi, a ona može da sustigne i onoga, koji se sam za što god krivno zakune.

Priča se da je nekakav seljak htio da prisvoji tuđu njivu, pa svoga sinčića zakopao u zemlju, pošto ga je najprije naučio što će odgovoriti, kad se zapita.

Sudija i parničari dodju na njivu, i tu onaj što hoće nepravdom tuđe da prigrabi, rekne: O, crna zemljo, ti sama kaži čija si?

— Tvoja sam, tvoja! Začuje se de-tinji glasak iz zemlje.

Pravi gazda, čuvši to, trgne se. I sudija presudi da njiva pripadne onom, koji je nepravdom traži.

Sud se razlđje.

Onda otac, s motikom u rukama, navali kopati zemlju da izvadi dijete, ali djeteta nema! Zove ga. Dijete se odaziva, ali sve dalje bježi. I tako se pretvori u krticu!

Tako je, vele, postala prva krtica. (Narodna priča).

Seljaci, osobito koji imaju djece, boje se kletve i od običnih ljudi, pa baš i kad nijesu ništa krivi, a to li kletve roditeljske, svešteničke, ili s-krešinske...

Oni vele: More, nije dobro ni koga blagosiljaju mnogi, a to li koga kunu! (Narodna vjera).

Svakom djetetu, sedmo veće po rođenju, dolazi usud, te mu odsudi što će mu biti u životu. Zato se svako malo dijete sedmo veće osobito čuva. A majka i babcica, ako samc dobro osluškiju, mogu i da čuju kad usud svoje sudjenje izriče.

I što se kom tada presudi, ono mu mora biti. Ispod sudjenoga niko ne može uteći.

Za to seljaci govore:
„Nema smrti, bez sudjena dana!
Zato i u bolesti vele:
„Muka dušu ne vadi nego sudjen dan!
Ako ima vjeka, biće i ljeka.
Ako li nema vjekta, nema ni ljeka.“

Ratko Dimitrijević.

(Naročiti brzojav „Beograd. Novina“).

Beč, 6. aprila.

„Neues Wiener Journal“ javlja iz Rotterdama: Po vijestima iz Petrograda stavio se general Ratko Dimitrijević novoj vladi na raspoložene i ova ga je imenovala vrhovnim zapovjednikom vojnog zbora u Rigi.

Žensko pravo glasa.

Kb. Petrograd, 6. aprila.

Ministar-predsjednik knez Lvov saopštio je jednom izaslanstvu, da će na izborima za ustavotvornu skupštinu učestvovati i žene.

Amerika i Njemačka.

Njemački zvanični glas o Wilsonovom govoru.

Kb. Berlin, 6. aprila.

„Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ piše ovako: Mora se naročito ukazati na izvjesno držanje Wilsonovo u njegovom govoru. On hoće našim narodu, da se predstavi kao donosilac prave slobode. Kakvu služinsku dušu zamisla on da ima njemački narod, kad misli, da će ovaj dopustiti, da mu se njegova sloboda sa strane otmara. Dovoljno nam je poznata sloboda, koju su nam neprijatelji namijenili. U ime slobode htjela bi Engleska da nas ponovo bací u staru nemoć, u ime slobode htjela bi Francuska, da nam oduzme zemlje njemačke krvi, u ime slobode odvođuje je njihov saveznički carizam starce i djecu u rusko ropstvo. Njemački narod je u ratu postao dalekovid, On u Wilsonovim riječima o slobodi ne vidi ništa drugo do pokušaj, da se olabave čvrste veze izmedju naroda i vladalaca. Njemačke, kako bi mi postali lakši plijen neprijatelja. Mi i sami znamo, da nam je za učvršćenje naše spoljne moći i slobode potrebno da riješimo i važna unutrašnja pitanja. Careve riječi, izgovorene u znamenitim danima godine 1914. narodu i rajstagu, sadrže već u sebi program, koji se sve više i više razvija, a govori državnog kancelara su još jače opisale taj program. U ratnoj nevoљи car se nije nikad odvraćao od pitanja novih uređenja. Kad su ne davno u Reihstagu pale dobre riječi o socijalnom kraljevstvu, onda su bez sumnje i te riječi dokaz, da povjerenje izmedju naroda i cara nije autokratizam, kako to Wilson misli, već narodno kraljevstvo. Da se Holenzolleri čvrsto ukorene u njemačkoj zemlji, to je zajednička želja i cara i naroda. Zasad toga nam je u buri narasla moć.

Tobožnji novi korak Wilsonov za mir.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Basel, 6. aprila.

„Daily Chronicle“ javlja iz New-Yorka: Ima uzroka za vjerovanje, da će Wilson svoj raniji račun na mir preduzeti sada kao ratujući a sila odlučnije i stvarnije. Nedvosmislena nota Wilsonova svima zaraćenim i neutralima biće obilježje iduće nedjelje.

Pozdrav pariške komore i senata.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Basel, 6. aprila.

Havasova vijest: U komori i u senatu pozdravio je Ribot mijesanje Amerike i rekao je, da četvrtini sporazum očekuje otuda odlučnu pomoć. Njegov govor, kome su se pridružili govori Deschanela i Dubosta, biće obnarodovan.

Jednom djetetu, sedmo veće, usud

odsuđi da se u svojoj sedmici godini, ndavi u bunaru. Djetinja majka to čuje, i kad djete nastane sedma godina, zakuje svoj bunar, i nikud dijete nije puštala od kuće. Kad se ugod navrši godina sedma, djetence, veće, dodje na zakovan bunar, pa onde legne i umre! Tako veli priča. (Šabac.) Svaki čovjek ima u nebu svoju zvijezdu, koja mu svijetli dokle je živ. Kad čovjek umre, njegova zvijezda potamni. (Narodno vjerovanje)

Sunce kad pomrči — ono neke hale, njegovi neprijatelji, hoće njega da pojedu.

Zato treba pucati iz pušaka onamo ka suncu; treba zvoniti u zvona, u klepetuše, i lupati u što god se može, samo da bi se hale poplašile i ostavile sunce na miru. (Narodno vjerovanje)

Mjesec kad pomrči, jedu ga neke hale, neprijatelji njegovi. Zato mu treba pomagati da se hale rastjeraju: treba pucati iz pušaka onamo ka mjesecu; treba lupati u kotlove, tepsije, tiganje, treba udarati u klepetuše i zvoniti u zvona, onako kao i sunce kad se jede. (Sumadija.)

Zvijezda repata, koju u istočnim krajevima zovu i Opača zvijezda, javlja, po mišljenju selaka, da će biti rata, ili kakva bilo nemira u narodu.

Od vaskrsa do Tomine nedjelje sva vrata na oltaru u crkvi stoje otvorena. Seljaci drže, da su za to vrijeme i na raj vrate otvorena, i ko god umre u to vrijeme, ide pravo u raj.

Zašto su, popo, plaše jednom Laza Tarabića popa Zaku s Kremenca: — na Vaskrs otvorena vrata na raj? — Vjere mi, kume Lazo, ja to

Austro-Ugarska.

Odgovor na notu Austro-Ugarske.

(Naročiti brzojav „Beograd. Novina“).

Zeneva, 6. aprila.

„Herald“ javlja: Pošto kongres primi Wilsonovu poslanicu, predsjednik će odgovoriti na notu Austro-Ugarske, koja se tiče podinorskog rata.

Put austrijskih parlamentaraca u Carigrad.

Kb. Beč, 6. aprila.

Jedna mjesna korespondencija javlja: Austrijski parlamentarci otputovaće u Carigrad 21. aprila. U ovom će putu uzeti učešća prestavnici skoro svih stranaka na čelu sa predsjednikom poslaničkog doma dr. Sylvesterom. Do sad se prijavilo oko 15 poslanika.

Enver paša o položaju rata i padu Bagdada.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Sarajevo, 6. aprila.

Bosansko-hercegovačka poklonitelna deputacija, koja se jednovremeno bavila u Beču, posjetila je Enver pašu. Reis-ul-ulema Sarac je pozdravio Enver pašu i čestitao mu pobjedu otomanskih četa kod El Gaza, o kojoj se istog dana i saznalo. Jednovremeno je izrazio svoje žaljenje povodom pada Bagdada i izjavio, da muslimani Besne tvrdo vjeruju, da Kalifov grad ne će dugo ostati u neprijateljskim rukama. Enver paša je izjavio, da pad Bagdada nije svakako prijatan činjenica, ali nema daleko onaj značaj, koji mu neprijatelji pripisuju. U ostalom u ratu drukčije i ne ide. Mora se po neki put i sa gubicima računati, koji se međutim u kratkom vremenu mogu popraviti.

Neograničeni podmornički rat.

Loše stanje engleskog brodarstva.

Kb. Rotterdam, 6. aprila.

Juče je u engleskom garnijem domu javljeno, da je vlada dosad rekvirirala 1000 brodova, medju njima 800 teretnih brodova. Što se tonaže brodova tiče, položaj je uvijek lošiji. S toga će biti potrebno, da se pristupi ozbiljnijim mjerama. Vlada je bila prinuđena da ograniči plovidbu za prekomorske domionione i da napusti redovnu liniju u tom pravcu. Poprinulo se za pravilnu plovidbu radi uvoza pamuka.

Holandija ne pušta naoružane američke brodove u pristaništa.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Amsterdam, 6. aprila.

„Nieuwe van den Dag“ piše u uvodniku, da holandska vlada, čim otpočne ratno stanje izmedju Njemačke i Amerike, neće dozvoljavati američkim naoružanim trgovinskim brodovima ulaz u holandske vode.

Potopljen zapovjednički brod „Sury“.

Kb. Haag, 6. aprila.

Holandska brzojavna agencija saznaje u mjerodavnom mjestu, da je zapovjednički brod torpedsko flote „Sury“ torpedovan 23. marta pet milja jugozapadno od rta Orznea, i da je potonuo.

Potopljen belgijski brod sa žitom.

Kb. Amsterdam, 6. aprila.

Reuter javlja: Njemačka podmornica je potopila noćas belgijski brod „Trevier“, koji je bio natovaren žitom, u blizini Scheveningena.

Potopljen minski brod.

Kb. London, 6. aprila.

Admiralitet javlja: Jedan brod starog tipa, koji iznalazi mine, našao je na mrtvu i potonuo je. Nestala su 24 čovjeka posade.

Vapaj za japansku pomoć.

Akcija francuske vlade.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Berlin, 6. aprila.

„Vossische Zeitung“ javlja iz Amsterdama: S francuske strane se ponovo čine koraci, da se Japan prikloni da ispošlje veću masu svojih četa na zapadno bojište. Po nazorima generala Nivellesa bi se time okončao rat u toku iduće zime. U francuskim vojnim krugovima mnogo se govori, da sporazum mora bezuslovno riješiti rat još prije zime.

Englezi u Rusiji.

Prije nekoliko dana upozorila je „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“, da Englezi tačno nadziru sve grane ruske uprave, osobito finansije i vojništvo. Sa pouzdane strane prima o tome „Vossische Zeitung“ značajne pojedinosti: Prije kratkog vremena razgovarao sam u Kopenhagenu sa nekim višim ruskim činovnikom ministarstva, koji se mnogo žalio na izazovno vladanje Engleza u Rusiji. Isti ovaj činovnik putovao je preko Finske i Švedske za Dansku sa još jednim svojim drugom činovnikom, ali je stigao u Kopenhagen sam, jer engleski nadzorni časnik na granici u Karungi nije dozvolio njegovom drugu, da putuje dalje. U Petrogradu rečeno je obojici, da moraju svoje velike putnice, kakove se izdavaju samo diplomatama, dati potvrditi od engleskog konsula u Petrogradu i od engleskog konsula u Helsingforsu. Drugi onaj ruski činovnik je mislio, da je dovoljna potvrda samo jednog od one dvojice konsula i tako nije mogao da prijedje granicu. Uzalud sam ja uvjeravao engleskog časnika, da je naš put vrlo važan, ovaj nije htio ništa da čuje, nego je jednostavno otopremio mog druga natrag u Petrograd. Isti ovaj činovnik ministarstva, pričao je dalje, da on u svom uredu ne smije isplatiti mjesečnu platu ni svom poslužniku dok to ne dozvoli engleski nadzornik. Da Rusija doista stoji pod finansijskom kontrolom Engleske potvrđuje pričanje jednog člana švedskog crvenog krsta. Švedski crveni krst upravlja izmjenom njemačkih, austrijskih i ruskih invalida preko Haparande i Sastitza, pa imade za to naravno i troškova. Ove račune plaćale su redovito ruske i njemačke vlasti. Prije nekog vremena izostalo je namirenje jednog ovakvog računa u svoti od 30.000 kruna sa strane ruske vlade. Pošto je jedan član švedskog crvenog krsta slučajno morao da ide u Petrograd, upotrijebio je tu zgodu, da kod ruskih vlasti zatraži plaće računa, na kojega su u Rusiji sigurno bili zaboravili. Na veliko njegovo začuđenje pokazao je viši jedan ruski činovnik gotov i likvidiran račun i reče: „Evo vidite tako to ide kod nas! Ja sam već prije nekoliko sedmica doznao o ovu svotu, ali do dana današnjega engleski nadzornik nije imao vremena, da račun ovjerovi. Tako je moj gospodine“, završio je zalosno činovnik, „mi smo pošli u rat, da se oslobodimo gospodstva Njemačke, ali smo za to postali robovi Engleske“.

Italija u neprilici.

Cadorina i rimski građanski strateg.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Lugano, 6. aprila.

Izmedju generala Cadorne i talijanske vlade nastali su novi sporovi, jer u Rimu žele da se što prije sprovede izvjesna ofenzivna akcija protiv Austro-Ugarske. Vlada je izjavila Cadorini, da u pozadini vlada strah od neprijateljske ofenzive i da taj strah postaje s dana u dan veći zbog nervoznog pisanja štampe, a još više zbog mirovanja na frontu. Samo brzom strateškim inicijativom mogao bi se položaj poboljšati. U ovom mišljenju podupire vladu engleska i francuska diplomacija. Međutim Cadorina stoji na stanovištu, da on mora odložiti ofenzivu, koju je bio spremao za mjesec april. Pošto je izostala obećana francuska pomoć, ne preostaje drugo njemu nego da se drži u defenzivi, dok ne budu postignuti veći uspjesi na zapadnom i istočnom frontu.

Francuska.

Odozjenje francuskog senata i komore.

Kb. Paris, 6. aprila.

Senat je odozjen do 15., a komora do 25. maja.

Engleska i kolonije.

Vojna obveza u Engleskoj.

Kb. Amsterdam, 6. aprila.

O drugom čitanju novog zakona o vojnoj obvezi u engleskom donjemu domu ima sada opširnih vijesti. Prema njima je Bonar Law izjavio, da je u početku ove godine nedostajalo 100.000 regruta, koji su vojsci bili za august obećani. Uzrok tome je podmorski rat, jer je otežana nabavka životnih namirnica i gradjenje brodova zahtijevalo mnogu radnu snagu, te je vojska došla u drugi red. S toga je on zahtijevao ponovni prijedlog onih, koji su dosad važili kao nesposobni. Mnogi govornici, medju njima i Asquith, bili su tome protivni. Najzad je zakon primljen sa 175 protiv 18 glasova.

Bezmesni danj u Engleskoj.

Kb. London, 6. aprila.

Kontrolor za životne namirnice Izdao je novu naredbu o javnim ručkovima. Naredba se tiče gostionica, klubova, pansiona i ostalih ustanova u kojima se je lo gotovi i ruča. Istom naredbom je utvrđen bezmesni dan. Za London je utorak, inače srijeda. Krumpir se može samo u bezmesni dan i pekrom razdavati i gotovati. Naredba povećava najveću količinu brašna i druge vrste žita, koje se mora mješati sa pšeničnim brašnom, od 15 na 25%.

Djavo, sotona, nečastivi,

časani ga krst ubio! Protivi se Bogu, i kvari svaku dobru namjeru, i svaki čestit rad. Kad god ga seljaci pomenu, uvijek dodadu: časni ga krst ubio! Djavo se boji krsta. Zato se i govori: Bježi kao djavo od krsta. Djavo ide svuda gdje ima ljudi. Ali kao da se najradije nalazi u vodenici, pod vodeničkim kolom.

„Djavo niti ore, niti kopa, vele seljaci, nego samo radi da kakvo zlo ogradi.“

Djavo ga nadario. To jest, učinio što ne treba.

Petkovića, u šabačkoj; Rača, u užičkoj; Pustinja, u valjevskoj; Leskovačka crkva, u beogradskoj; Zaova, u požarevačkoj; Koporin, u smederevskoj; Divostin, više Kragujevca; Mljkov Manastir, u Resavi; Sveta Petka, u paraćinskoj; i mnoge druge bogomolje, i poštovana mjesta.

Sveta Bogorodica, bježeći s Hristom od Jevreja, udje u neku čestu da se sakrije; ali je medju drvećem bilo nekoliko jaski, u kojih je list tako treptao da se ona nije mogla tu skloniti. Zato ona jaski prokune ovim riječima: „Treptala do vijeka, ni od vjetra ni od kiše, nego od straha Božijega!“ (Šabac.)

Dok je još Sv. Sava šao po zemlju, i činio dobra, predje jednom preko Javora, i dodje čak na Rudnik. Ono što je bilo pred njim zemlje i prostora on s Rudnika blagoslovi te nema paprad, a ne sjeti se da se okrene natrag, da i onu stranu blagoslovi. Zato sad u onim gore nahijama raste paprad (bujad). (Stari Vlah.)

Djavo, sotona, nečastivi, časani ga krst ubio! Protivi se Bogu, i kvari svaku dobru namjeru, i svaki čestit rad. Kad god ga seljaci pomenu, uvijek dodadu: časni ga krst ubio! Djavo se boji krsta. Zato se i govori: Bježi kao djavo od krsta. Djavo ide svuda gdje ima ljudi. Ali kao da se najradije nalazi u vodenici, pod vodeničkim kolom.

„Djavo niti ore, niti kopa, vele seljaci, nego samo radi da kakvo zlo ogradi.“

Djavo ga nadario. To jest, učinio što ne treba.

Grad i okolica.

Rimokatolička služba Božja u Velikoj sedmici i na Uskrs.

Danas na Veliku subotu (7. aprila): U 8 sati blagoslov vatre i vode, zatim oko 9 sati pjevana sv. misa.

U 5 sati poslije podne uskrsnuće sa svečanom procesijom.

Sutra prvi dan Uskrsa (8. aprila):

A) U konaku:

a) U 8 sati u jutro sv. misa za vojništvo;

b) U 10 sati pjevana sv. misa i talijanska propovijed („Pax vobis, ego sum, Halleluja!“) za talijanske zarobljenike.

B) U župskoj crkvi:

a) U 8 sati tiha sv. misa;

b) U 9 sati tiha sv. misa;

c) U 10 sati njemačka propovijed i svečana sv. misa;

d) U 3 sata poslije podne večernja. Na drugi dan Uskrsa (9. aprila):

A) U konaku:

U 8 sati sv. misa za vojništvo.

B) U župskoj crkvi:

a) U 8 sati sv. misa;

b) U 10 sati srpsko-hrvatska propovijed i svečana sv. misa;

c) U 3 sata poslije podne večernja.

Današnje pravoslavno bogoslužjenje.

Danas prije podne održaće se u pravoslavnim crkvama u 9 sati velika služba, a poslije podne u 4 sata velika večernja, na kojoj će se pjevati pjesme i razdavati vrba.

Naš mali prodavač.

Bilo je to u januaru 1916. godine. „Beogradske Novine“ nalazile su se tada u prvom mjesecu svoga izlaska i u borbi koju mora da preturi svako novinarsko preduzeće, prije, no što sebi izvoští nužnu rasprostranjenost i značaj. Djeca između 8-16 godina i tada su prodavali naše novine. Jednoga dana, pade nam u oči jedan omanji dječak. On je nedjelju dana ranije, kao prvi put, prodavao po deset primjeraka dnevno, a poslije iz dana u dan tražio sve više, te je tako od jednoga tražio ravno sto primjeraka za prodaju. Otppravnik je nešto malo bio iznenađen tolikim brojem i vrlio je dlanovi, ali mu je opet dao, a dječak nagnu odmah k sobe s novinama ispod miske. Još preli samom kućom dopirao je njegov čist glasik u grubom diskantu: „Beogradske Novine“, „Belgrader Nachrichten“! Jurio je kao neko, koga njegovi povjeritelji gone. Vjerovatno, da je tada njegov tanak glas odjekivao i po najudaljenijim ulicama, monotono i iznemoglo, hvaleći prolaznicima naše novine... Kasno pred večer dodje mališat ponovo u icipravništvo i zatraži još trideset primjeraka za prodaju. Na našu iznenađenost i primjedbu, da je danas svojom vrijednošću zaradio preprodavački rabaj od sto primjeraka, odgovori on sa svim ozbiljno, kao neki matorac, da mu je potrebno još deset krajcara; trideset je već skupio, a treba da plati kiriju, jer će ga inače izbaciti gazdarica na ulicu. No o tada nije više morao da prodaje novine. Mi smo se o njemu raspitali i doznali smo ovo: Dječak je uprkos svome malom rastu, imao osam godina, roditelji mu za vrijeme rata ubrzo jedno za drugim umriješe od pjevaca. Od tada je živio usamljen bez ikakve njegove i nadzora, jer ne imadjaše nikoga od svojite, da ga prihvatí. Kad je primjetio opasnost, da ga gazdarica izbací iz stana, on dodje na misao da prodaje novine i time da zaradije hrani i stan. Uzesmo mališana

Grad i okolica.

Rimokatolička služba Božja u Velikoj sedmici i na Uskrs.

Danas na Veliku subotu (7. aprila): U 8 sati blagoslov vatre i vode, zatim oko 9 sati pjevana sv. misa.

U 5 sati poslije podne uskrsnuće sa svečanom procesijom.

Sutra prvi dan Uskrsa (8. aprila):

A) U konaku:

a) U 8 sati u jutro sv. misa za vojništvo;

b) U 10 sati pjevana sv. misa i talijanska propovijed („Pax vobis, ego sum, Halleluja!“) za talijanske zarobljenike.

B) U župskoj crkvi:

a) U 8 sati tiha sv. misa;

b) U 9 sati tiha sv. misa;

c) U 10 sati njemačka propovijed i svečana sv. misa;

d) U 3 sata poslije podne večernja. Na drugi dan Uskrsa (9. aprila):

A) U konaku:

U 8 sati sv. misa za vojništvo.

B) U župskoj crkvi:

a) U 8 sati sv. misa;

b) U 10 sati srpsko-hrvatska propovijed i svečana sv. misa;

c) U 3 sata poslije podne večernja.

Današnje pravoslavno bogoslužjenje.

Danas prije podne održaće se u pravoslavnim crkvama u 9 sati velika služba, a poslije podne u 4 sata velika večernja, na kojoj će se pjevati pjesme i razdavati vrba.

Naš mali prodavač.

Bilo je to u januaru 1916. godine. „Beogradske Novine“ nalazile su se tada u prvom mjesecu svoga izlaska i u borbi koju mora da preturi svako novinarsko preduzeće, prije, no što sebi izvoští nužnu rasprostranjenost i značaj. Djeca između 8-16 godina i tada su prodavali naše novine. Jednoga dana, pade nam u oči jedan omanji dječak. On je nedjelju dana ranije, kao prvi put, prodavao po deset primjeraka dnevno, a poslije iz dana u dan tražio sve više, te je tako od jednoga tražio ravno sto primjeraka za prodaju. Otppravnik je nešto malo bio iznenađen tolikim brojem i vrlio je dlanovi, ali mu je opet dao, a dječak nagnu odmah k sobe s novinama ispod miske. Još preli samom kućom dopirao je njegov čist glasik u grubom diskantu: „Beogradske Novine“, „Belgrader Nachrichten“! Jurio je kao neko, koga njegovi povjeritelji gone. Vjerovatno, da je tada njegov tanak glas odjekivao i po najudaljenijim ulicama, monotono i iznemoglo, hvaleći prolaznicima naše novine... Kasno pred večer dodje mališat ponovo u icipravništvo i zatraži još trideset primjeraka za prodaju. Na našu iznenađenost i primjedbu, da je danas svojom vrijednošću zaradio preprodavački rabaj od sto primjeraka, odgovori on sa svim ozbiljno, kao neki matorac, da mu je potrebno još deset krajcara; trideset je već skupio, a treba da plati kiriju, jer će ga inače izbaciti gazdarica na ulicu. No o tada nije više morao da prodaje novine. Mi smo se o njemu raspitali i doznali smo ovo: Dječak je uprkos svome malom rastu, imao osam godina, roditelji mu za vrijeme rata ubrzo jedno za drugim umriješe od pjevaca. Od tada je živio usamljen bez ikakve njegove i nadzora, jer ne imadjaše nikoga od svojite, da ga prihvatí. Kad je primjetio opasnost, da ga gazdarica izbací iz stana, on dodje na misao da prodaje novine i time da zaradije hrani i stan. Uzesmo mališana

Seljak Vreocanin zasijao njivu kuruzom i pasuljem tačkašem.

Sve sjeme lijepo niklo; udarila kiša te usjev zalila, a drugi dan ogrijalo sunce. Vreocanin sve to razgledao pa se vratio u selo sa svim zadovoljan.

— Jesi li bio na njivi, upita ga susjed?

— Bio sam, odgovori veseo onaj prvi.

— Vjere ti, kako je poslije ove kiše?

— E, kano, nije druga, nego baš mili uz tačku!

Poslije nekoliko dana udari na Vreocanin grad i sve usjeve satre u korjen. U najveći huk od grada, siromah Vreocanin dopadne na njivu da vidi što se čini.

Sagledavši što holujina radi, on malo počuti, pa onda s nekim nemanom rekne:

— E, udri, Bogo, udri! Pa sutra sidji te sam širi po Vreocima!...

(Kolubara)

Srbí seljaci psuju i mnogo i ružno; psuju sve što im je u vjeri najsvetije, i sve što im je u rodu najrodjenije. Otkad je taj ružni običaj postao, ne znam; samo znam da njega osudjuju svi stariji i obrazniji ljudi; protiv njega ustaju crkvene starješine, a državne vlasti su i bojem kaštigovale psovače, pa sve to nije ništa pomoglo. Gotovo se može reći, da se svaki dan sve više i sve ružnije psuje. Riječi od psovke ušle su u govor tako da njih često izgovaraju i oni ljudi, koji se čuvaju od psovavanja, i izgovaraju ih ne da opsuju, da naruže, nego samo da popune svoju rečenicu, na priliku, često se čuje: „majku mu j...“ ljudi, zašto radite tako?“ Mesto da se reče: „za Boga, ljudi zašto radite tako?“ ili „O, oca

pod našu zaštitu i kad se škole otvore, upuštamo ga u školu. Često se puta zbog toga mrgodio, sjećajući se jamačno „zlatnih vremena“, kad je „trgujući“ špartao klicama. Sad je imao na sebi nepocijepane čakšire i cijele cijele, bio je čisto umiven i očešljan i dobivao je redovnu hranu. I kako rascvjetalo ovo sudbinom oporo djetete! Ima već polak godine, kako je smješten u jedan internat. Njegov učitelj voli, da se dobro uči i da će po svojoj prilici to dijete s ulice, koje je živjelo u glibu, u toku vremena postati upotrebljiv član društva.

Traže se:

Da se jave radi prijema novca ili da pošalju tačnu adresu:
 I. Društvo crvenoga Krsta u c. i k. vojnoj glavnoj guberniji Srbije u Beogradu, Simina ulica 21.:
 Cinovnici monopola: Petar Acimović; Lazar Tomić; Ilija Krstić; Kosta Stamenković; Rista Radovanović; Semajo Mandilović; Luka Eraković i Ružica Glišić.
 Radnici fabrike duvana: Petar Parezanović i Gjorgje Erlić.
 Branimir M. Nošić, đjak, selo Sepštin, Grocka.

Djeca pok. Save Gavrilovića, upr. porešk. odjeljenj, da se jave radi saopštenja No. 4690.
 II. G. Ivanu Zankoviću, Simina 21.:
 G-dje: Marica Draže Čedića, Zarkovo — Beograd; Darinka Nikole Ognjanovića, Zarkovo — Beograd; Ružica Gjurijević, činov. minist. finans.
 G. g.: Jovan Gj. Tasić, carin. činov. iz Skoplja; Ilija Bogdanović, poštan. služitelj, Leštane.
 Porodica Milana C. Apostolovića iz Kumanova.

III. G. Dragutinu Gjorgjeviću, Dobračina ulica 16.:
 Učitelji i učiteljice iz Kratova: Ilija Katić; Draga Zafirović; Ljubica Zivković; Marko Gjulaković; Gjorgje Tanović; Rad. Popović.
 U Kumanovu: Jovan Murgović iz Klečorca; Vladislav Puzović iz Makroša; Nasko Dimitrijević iz Razana; Androja Trajković iz Drenjaka; Danilo Čakić iz Dušanovca; Jovan Atanasović iz Siljegova; Bogdan Andjelković iz Sopota; Petar Sundjurović iz Tabanovca; Todor Gjorgjević iz Čelopeka; Stojko Čakalović iz Cetrića i Bosiljko Cvetić.

IV. G. Mih. K. Jankoviću, apotekaru, predsjedniku odbora crvenoga krsta u Kraqujevcu:
 Nastavnici, učitelji i učiteljice: Miroslava Cvetković; Zorka Radosavljević; Natalija Pantelić; Kosara Ivanović; Milica Popadić; Lazar Pavlović; Katarina Petrović iz Trnave; Vladimir Milutinović iz Oljivčeva; Olga Zečević iz Starog Adžibegovca; Dr. Milan Krstić; Dušan Tripković; Mirovan Marković iz Kovačevca; Živko Joksimović iz Giljana; Leposava Tomić i Andjelija Milovanović iz Opatića.

G. g.: Timotije Jovanović; Nikola Krupežević, protogerej; Nikodije Milošević, Donja Rača.
 V. G. Bogdanu Jakšiću, predsjedniku odbora crvenog krsta u Kraqujevcu:
 mu, šta sad da radim? Mesto da se reče: „Gledajte čuda, šta sad da radim?“ Itd., itd.
 Može biti da bi se sklapanjem ovakih i ovima sličnih rječnica i raširavanjem takih u masu, učinilo više protiv psovavanja, nego svim zabranama i prijetnjama.
 Pri svem tom svakad se nalazio po koji rječnik čovjek, koji se čuvao da svoja usta ne pogani, psovkom.
 Jedan takav čovjek bio je pok. Ilija Čvorić, okružni načelnik u Loznici. Rodjen u selu Bastavu, u Radjevini, Čvorić je rastao i živio sa svojim seljacima; umješao se, kao već zreo čovjek, i u narodne opšte poslove, vovjao protiv Turaka, i zato postao načelnik okružni u Loznici, po iseljenju Turaka iz Podrinja. Čovjek je taj u opšte vrlo malo govorio. Obično je čitao i gledao preda se, dokle mu se ko za što moli, ili se na nešto žali. I kad mu što nije po volji, on dignu glavu, i uzdigne obrve (koje su mu bile velike kao u nekoga brci), i rekne:
 — Šta reče, more?
 Čvorić nije nikad ništa opsovao do jednu jedinu riječ šiljaka.

Jednom je bio u popisnoj komisiji u selu Trbušnici. Tu pristupi da se zapiše jedan seljak, koji rekne da se zove: Mitar Šiljak.
 — Šta reče more? upita Čvorić; — kakvo je to prezime?
 — To je moje staro podrijetlo, odgovori Mitar: — Mi smo se doselili iz Vasovjevića. Iz naše rodje izišle su tri vladike, a popovima se ni broja ne zna; i svi se zovemo Šilji.
 — E, ja odsada neću psovati ni šiljka, reče Čvorić: — ja sam mislio da psujem šiljak, kad je već običaj da se nešto psuje, a tim neću nikoga uvrijediti. Sad vidim da i to ne valja. Zato odsada ni šiljka!

Porodica Dušana Jeremića, sreskog zvanica; Djeca Zorke Popovića, biv. učitelja; Jelena Obradovića; Ljubica udova Voje Zivanovića; Mileva Pređića; Nastasija Obradovića učitelja; Porodica Svetozara Krsmarića, podporučnika.

Da se jave radi prijema novčanih uputnica.

Radi prijema novčanih uputnica, potrebno je da se jave g. Pavla Deničiću, u uredu predsjedništva opštine grada Beograda ova lica:
 1. Mladen Djurević, inžinjer;
 2. Porodica Stojka Veličkovića, rezervnog poručnika iz Vranje;
 3. Dušan Popović, učitelj iz Tetova;
 4. Milivoje Petrović, učitelj iz Djevdjelije;
 5. Atanasija Jovanović, učiteljica iz Gorništa, sada u Djevdjeliji;
 6. Milutin Banjić, policijski činovnik iz Beograda, i
 7. Dragomir Gjorgjević, policijski činovnik iz Ujke.

U slučaju, da se nalaze u unutrašnjosti, potrebno je, da dostave svoju tačnu adresu, da bi im se mogao isposlati novac.

Promjenljivo vrijeme.

Poslije nekoliko lijepih dana, juče smo opet imali promjenljivo vrijeme sa vjetrom preko cijeloga dana. I temperatura se bila nešto spustila, te smo juče imali i nešto malo hladnij dan. Cijeloga dana nebo je bilo natmureno, te je izgledalo, da ćemo dobiti i kišu, ali jak vjetar, koji je duvao cijeloga dana, to nije dao.

Prenos brzovozne robe na Dunavu.

Između Zemun-Beograda i Ruščuka otvoreno je c. k. Dunavsko parobrodarsko društvo saobraćaj za prenos brzovozne robe sa dodirivanjem ugarskih i bugarskih dunavskih stanica.

Javna prodaja.

Po odluci Starateljskog Suda, izložiće se javnoj prodaji zastavština pok. Donke Ruzinadović, na dan 20. aprila, u stanu u ulici Fruškgorskoi broj 5.

Prodaja će početi u 9 sati prije podne.

Pozivaju se kupci, da na ovu prodaju dodju.

Izgubljeno.

27. pr. m. izgubljena je na putu od Kalemegdana do Rajičeve ulice jedna ručna torbica veličine od prilike 12 x 18 cm. Torbica je ukrašena zlatozutim perlama, ima zlatozut okov i iste takve lančice za nošenje. U njoj je bio novčanik od jelenove kože sa dvije novčanice od po deset kruna i više novčanica od po dvije i jedne kruna kao i nešto niklenog novca, ukupno oko 28 do 30 kruna, dalje jedna bijela čaura s olovkama i jedna ženska džepna maramica, sa vezanim uglovima. Nalazač se moli, da torbicu, koja ima vrijednost za ljubitelja takvih stvari, preda uz nagradu c. i k. redarstvenom zapovjedništvu.

Mangup konja.

U jednoj ulici Beograda ulvačen je 5. t. mj. mangup kobila i predata je stani za prikupljanje konja, gdje vlasnik kobili može primiti.

Nadjeno.

Na jednoj livadi u blizini ulice Prote Mateje nadjena je svota od sedam kruna. — U ulici Miloš Veliki nadjena su 5. t. mj. četiri svezana ključa, dva-tri ključa od kase i jedan običan ključ. Svi ovi nadjeni predmeti predati su redarstvenom zapovjedništvu, gdje ih vlasnici mogu primiti.

Kretanje stranaca.

Izvršestaj prijavnog ureda: Prijavljeno je 106, odjavljeno 45, preseljeno 46; u gostionicama prijavljenih stranaca 142, odjavljeno 145, svega ostalo u gostionicama prijavljenih stranaca 294.

U posljednjem broju gospodarskog časopisa „Narodno Stopanstvo“ napisao je potpredsjednik safijske trgovinske i zanatlijske komore, g. St. Karadžov raspravu o državnim monopolima. U tim zanimljivim razlaganjima veli pisac, da je bugarska država, koja je godine 1912. imala državno izdatka od 180 milijuna leva, pokazala godine 1917. potraživanja od 430 milijuna leva. Da bi se jednom stalo na put sve većem deficitu, podnio je ministar financije u posljednjoj sjednici Sobjanja zakonski prijedlog, i to o državnim monopolima i o porezi na dionice. Državni monopol su se imali uvesti na spirit, rakiju,

sirće, sò i još neke druge predmete, a imala se povećati trošarina i nove uvesti. Opozicija u Sobjanju bila je tome protivna, a i većina nije pokazivala neku osobitu volju da to tako važno životno pitanje države uzme u pretres. S toga je ministar financije bio primoran, da svoje zakonske prijedloge povuče.

Trgovinska i zanatlijska komora u Sofiji, industrijski i trgovinski savez u Sofiji predali su ministru financije memorandum, kojim su tako isto izjavili, da su protivni zakon. Prijedlogu. Svoje opoziciono držanje obrazložili su time, što bi novim porezima bio opterećen najveći dio gradskog stanovništva, t. j. trgovci, zanatlije, radnici, činovnici i t. d. Istorijski razvikan porezi u velikim evropskim državama kazuje, da gradovi snose mnogo veći poreski teret, nego li seosko stanovništvo. Seosko stanovništvo ne samo što znatno manje proizvode troši, nego on većinom troši svoje vlastite proizvode, za koje ono ne plaća nikakvu trošarinu. Šećer, šećerna roba, čaj kava, sapun, pivo, duhan i t. d. u mnogo većoj se količini troši u gradovima nego li u selima, te su gradovi upravo glavni nosioci neposredne poreze. Dalje je potrebno navesti, da seosko stanovništvo plaća od 30—40 godina na ovamo jednu i istu porezu na zemljište, dokle se u gradovima svake treće godine ponovo ocjenjuje vrijednost zemljišta i skoro se redovno vrijednost zemljišta sa 20—25% povećava, tako da i poreza na zemljište u istoj srazmjeri raste. U selima se i ne zna o skupoci kirije za stanove i trgovine. Odljed, koje seljak sam sebi od svog vlastitog materijala izrađuje, kod gradskog stanovništva je vrlo važan izdatak, a kao otežavajući privredni životni uslov dolazi za gradsko stanovništvo u obzir još i težak teret neposredne poreze.

Novi poreski prijedlozi bi u prvom redu jako opteretili gradsko stanovništvo.

Država međutim treba za svoje sve veće izdatke novaca, da li dakle, da se odrekne ove vrste prihoda? Gospodin Karadžov misli, da na to pitanje može odgovoriti sa — da. Monopolisanje, upravo veće porezivanje predmeta, koji su predviđeni, ometalo bi njihovu slobodnu i punu proizvodnju, otežalo bi još više već i inače teške životne uslove gradskom stanovništvu, a spriječilo bi i njihovu prodaju.

Čuveni evropski narodni-ekonomi protivni su sistemu državnog monopolisanja, ne toliko sa teorijskog koliko sa praktičnog gledišta. Država je sa svojim birokratizmom u tome trom i nesposoban aparat, tako da svaki njen korak nanosi štete poreskim obveznicima. Naša demokratska država ne može biti ni industrijalac ni trgovac ni preduzetnik. Država treba, da u svojoj ruci zadrži samo kontrolu nad kakvoćom proizvoda.

Treba li državi novih izvora za prihod, ona neka onda povećaj seljaci-ma porezu na zemljište, pa neka uvede i porez na prihode i zaradu.
 Ako država hoće da svoje građane osposobi za veće porezivanje, ona onda ne smije ograničiti slobodnu proizvodnju. Ona ne smije smanjiti snagu potrošnje monopolisanjem industrije i trgovine ili povećanje neposredne poreze. Državni činovnik, kog stranačko gospodarstvo ili protekcija postavi za trgovca, nema interesa da iznalazi dobre kupce i da postigne takve cijene, kao privatni trgovac. I kao izvorničar država ne vrijedi mnogo, skuplja je nego li privatni tvorničar.

Porez na zemljište u staroj Bugarskoj donjeo je dvojnomo više nego li 22 milijuna leva. Zemljoradnici bi mogli mnogo lakše podnijeti povećanje poreze nego li gradsko stanovništvo, koje je do sad jedino uvijek na progresivni način opterećivano porezom. To u prvom redu važi za našu poljoprivrednu državu.
 A što je najglavnije, sad u ovo nemirno doba u kome ratna nevolja svakog tišti, nije vrijeme da se uvode poreske reforme. Ministar financije bi trebao da prieka mir, koji će možda donijeti sobom i sa svim promijenjene životne prilike, a na prvom mjestu zahtijevati novu osnovu poreze na zemljište.

ZAMJENA RAFIJE.

Od satnika Klementa.
 Među najvažnije radove u vinogradu spada vezivanje loze, jer bi ovu inače vjetar ili kakva druga nepogoda mogla lako da odlomi i time i grožđe da uništi. U mirno doba upotrebljavala se za vezivanje skoro isključivo rafija ili lika, dok je za to u mnogim predjelima Austro-Ugarske upotrebljavana naročito preparirana slama od raži. No ova je metoda slabo poznata u Srbiji s toga, što se u njoj slabo sije raž. Kao što je u drugim artiklima, čijoj se izradi u ratu poklanjala najveća pažnja, skočila cijena, tako je skočila i rafiji, i danas se za nju traži po kilogramu 14 pa i više kruna, dok je u mirno doba stajala 1.60 kruna. Pa i pored tako visoke cijene rafije jedva da se ova može još ovdje ovdje dobiti. S toga neće biti gorega, da ovdje opišemo jedno drugo pomoćno sredstvo, koje može potpuno da zamjeni rafiju.
 Ta zamjena nalazi se u trsci, a dolazi se do nje ovako: Trska se lupa drveto-m sve donde, dok iz nje ne ispadne srč i dok spoljna opna trske na krajevima ne

olabavi toliko, da se prstima može odvojiti od tvrdje stabljike u vidu uzanih pandjičica ili jačih poduzih končića. Te uzane pandjičice mnogo naliče rafiji, ali zbog svoje krstosti ne mogu odmah kao ova da se upotrebe, već treba po tri pandjičice ili končića upredati i tim predivom vezivati lozu.

Kod malo izvježbanosti može jedna osoba da isprede tri do pet stotina metara, a ta količina je s obzirom na težinu prediva ravna jednom kilogramu rafije.

Kako u Srbiji ima skoro svuda trske, to nije teško, zamijeniti rafiju opisanim predivom, koje bi mogli da proizvode svi pletači kotarica, pa i nestručnjaci, a naročito sopstvenici većih vinograda.

Gdje nema trske, a ima ševara, tamo može ovaj da se upotrebi u mjesto rafije. Ševar, poduži, valja odseći do zemlje i ostaviti na suncu da se dobro osuši, a prije upotrebe se ovlaži i svaki list za sebe dobro izgužvati i uzduž kao malo upresti. Tako spremjenim ševarom vezuje se loza kao i rafijom.

Zabranjen uvoz u Italiju.

Kb. Rim, 6. aprila.
 Zvanični list javlja: Za vrijeme trajanja rata zabranjen je uvoz svih vrsta robe stranog porijekla i strane proizvodnje. Izuzimaju se životne namirnice koje su kupljene za račun države, a dalje još industrijske sirovine kao i robe, kojima je ministar finansije naročito uvoz odobrio.

Otvorenje petrogradske burze.

Kb. Bern, 6. aprila.
 Lyonski listovi javljaju iz Petrograda: Ministar finansije izvjestio je banke, da se burza može ponovo otvoriti 10. aprila.

Ukinuto pravo patenata u Italiji.

Kb. Rim, 6. aprila.
 Agencija Stefani objavljuje, da je za vrijeme rata ukinuto u Italiji pravo industrijskih pronalazačkih patenata neprijateljskih podanika.

Stande zimskih usjeva u Srbiji.

Stanje zimskih usjeva u Srbiji je uprkos neobično dugoj zimi u opšte povoljno. Usjevi, zasijani u decembru, još su do duše nešto slabiji, ali su svi izgledi, da će se u nastalom pogodnom vremenu brzo oporaviti.

Posljednje brzojavne vijesti. Austro-Ugarski izvještaj. Dogadjaji na moru:

Kb. Beč, 6. aprila.
 Noću u oči 4. aprila bombardovale su nekoliko eskadre naših pomorskih letilica vojničke objekte a naročito letaćke hangare u Gradu i Gorgu u velikim uspjehom sa mnogobrojnim bombama teškog i najtežeg kalibra. Mogla su se konstatovati nekoliko potpunih pogodaka u hangarima. Od pomorskih letilica jedna se nije vratila, dok su ostale zdrave i čitave stigle u svoja polazna mjesta.
 Zapovjedništvo mornarice.

Izvršestaj njemačkog vojnog vodstva.

Kb. Berlin, 6. aprila.
 Zapadno bojište:
 Posljednjih dana znatno su se pojačale artiljerijske borbe na artoiskom frontu. Naročito naši položaji od Angresa do južne obale rijeke Scarpe bile su juče s vremena na vrijeme izložene žestokoj vatri svih kalibra. Naše rovovske posade odbile su engleska izvidjačka odjelenja, koja su u više maha nadirala. I na frontu na rijeci Alsi došlo je u vezi sa našim juče javljenim a u željenom obimu potpuno uspjelim preduzećem do žestoke vatrene borbe kod Sapigneula sjeverno od Reimsa. Mi smo tamo zarobili 15 oficira i 827 vojnika, a zaplijenili smo 4 mitraljeza, 10 sprava za izbacivanje mina i mnogo municije. Odbijen je francuski protivnapad između Sapigneula i La Neuvillea. Na zapadnoj obali Maase topčvska je vatra oko podne za neko vrijeme bila žešća. Zahvaljujući jasnom vremenu bilc je i preko dana i preko noći živo izvidjačke i borbene letaćke djelatnosti, koja je dovela do mnogih vazdušnih borbi. Naša gonilačka letaćka odjelenja napala su i maštala jednu englesku letaćku eskadru, koja je bila prodrla do Douaia. Sve četiri letilice pale su iza našeg borbene reda. Od njih je dvije oborio natporučnik baron Richthofen, a to mu je 35. i 36. protivnik, što ga je on do sada savladao u vazdušnoj borbi. Osim toga protivnik je izgubio 6 letilica u vazdušnoj borbi a 2 usljed bombardovanja sa zemlje. Od naših letilica nestale su tri.

Istočno bojište:
 Front maršala princa Leopolda bugarskog:
 Južno od Rige, kod Iluksta, kod Tobolia, na Zlatnoj Lipi i na Narajevci, kao i južno od Stanislavova, ruska je artiljerija utrošila znatne količine municije dejstvjući protiv naših položaja. Ruski napad pokrenut protiv visa Popijelija (jugo-zapadno od Brzezanja), a po eksploziji jedne mine, propao je. Pri zauzeću ruskog mostobrana kod Tobolia na Btohodu 3. aprila palo nam je šaka 9.500 zarobljenika, 15 topova i nekih 150 mitraljeza i sprava za izbacivanje mina, kao i drugi svakovrsni ratni materijal.

Front general-pukovnika nadvodj-vode Josipa:
 Nema ničega novog.
 Front maršala pl. Macken-sena:
 Položaj je nepromijenjen.

Macedonsko bojište:
 U istočnoj polovini zavijutka Crne Reke artiljerijsko dejstvo postizalo je s vremena na vrijeme veću žestinu. U vardarskoj dolini zapaljenu su izbačenim letaćkim bombama obimna stovarišta municije.

Prvi zapovjednik glavnog stana pl. Ludendorff.

Izvjestaj bugarskog glavnog stožera.

Kb. Sifija, 6. aprila.
 Macedonsko bojište:
 U istočnoj polovini zavijutka Crne Reke i zapadno od Dojrana vladalo je življe protivničko artiljerijsko dejstvo. Na ostalim dijelovima fronta bilo je samo slabe artiljerijske djelatnosti. Kod sela Kallinova između Vardara i dojranskog jezera natjerana je jedna protivnička letilica da se spusti.

Rumunsko bojište:
 Istočno od Tulče neznatna artiljerijska vatra.

I donji dom izlazio je rat sa Njemačkom. Tok debate. — Ratni krediti.
 Kb. Washington, 6. aprila.

Renterova agencija javlja: Debatu u poslaničkom domu o ratnoj rezoluciji otvorio je predsjednik odbora za spoljne poslove, Flood. On je rekao: Mi trebamo odlučno da stanemo na stranu našeg sporazuma, koje vode borbu za čovječanstvo. Naša moć treba da se iskoristi na takav način, da se njihovi napori krunišu potpunim uspjehom. Pruski militarizam valja smrviti.

Kb. Washington, 6. aprila.
 Reuter javlja: Vlada traži od kongresa da odmah odobri 680 milijona funti sterlinga za vojsku i flotu. Od te sume određeno je preko 586 milijuna funti za vojsku.

Kb. Washington, 6. aprila.
 Reuterova agencija javlja: Poslanički dom usvojio je prijedlog o ratu sa Njemačkom.

Zvanične objave.

OBJAVA
 Sjeme za pasulj, suncokret i kukuruz može građanstvo kupiti u sjemenarskoj prodavnici poljoprivredne stanice u Beogradu (Kralja Aleksandra ulica br. 68). Svugdje, gdje su zasijane biljke, koje valja okopavati, moraju se vrtovi njihove zasijati suncokretom. To isto važi za vinograde. Ne smije se dakle nigdje naći njihva, vrt i t. d. da je zasijan rastinjem za okopavanje, a da nijesu zasijane suncokretom. Svaki ima da nabavi sjeme najdalje do 20. aprila o. god., a kupijeno sjeme smije se upotrijebiti samo za sijanje. Neispunjavanje ove zapovijesti kazniće se zatvorom.
 Beograd, 6. aprila 1917.
 C. i k. zapovjedništvo mosne brane i grada Beograda, kao okružno zapovjedništvo.
 E. Br. 4645/1917.

OBJAVA
 I pored nekoliko opomena od strane c. i k. zapovjedništva mosne brane i grada Beograda ima još dosta neobrađenog ziratnog zemljišta. S toga se naredjuje: Sva polja, vrtovi i druge prostori, koje se mogu obrađivati, moraju do 20. aprila biti obrađeni. Sjeme i biljke mogu se kupiti u poljoprivrednoj stanici Beograda u Kralj Aleksandrovoj ulici br. 68, a lukac kod c. i k. središta za iskorišćavanje željez. Polja, čiji vlasnici nijesu ovdje, dužni su susjedni obraditi. Ako nedostaje radne snage, treba se radi toga obratiti mjesnom redarstvenom zapovjedništvu. Vlasnici zemljišta, koji ma iz kog uzroka — a koji se mora navesti — ne mogu obrađivati svoja zemljišta, moraju to prijaviti mjesnom redarstvenom zapovjedništvu. Stanovništvo treba da se medjusobno pomaze, nego li da tumara bez ikakve cijele po ulicama ili da sjedi po kavanama. Ko se ovoj naredbi ne odazove, biće kažnjen zatvorom.
 U Beogradu, aprila 1917.
 C. i k. zapovjedništvo mosne brane i grada Beograda, upravno odjeljenje.
 E. Br. 4.733.

OBJAVA
 Zapovijeda se: Svuda, gdje se posijane ili gdje će se posijati sjeme biljaka, koje treba okopavati, imaju se s njive i vrtovi posijati i sjemenom suncokreta. Ne smije se naći vinograd ni njihva, zasijana naročito kukuruzom, krompirom ili repom, u kojima nije posijan i suncokret. Sjemenje suncokreta može se dobiti u sjemenarskoj prodavnici poljoprivredne stanice u Beogradu (Kralja Aleksandra ulici br. 68.). Cijena 60 filira po kilogramu. Neispunjavanje ove zapovijesti kazniće se zatvorom.
 Beograd, 4. aprila, 1917.
 C. i k. zapovjedništvo mosne brane i grada Beograda, upravno odjeljenje.

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko staja) . . . 10 helera
Priposlano: Petna jednog milimetar. retka (70 mm široko) staja . 40 helera
Bilješke: Petna jednog štamperkog retka (70 mm široko) staja . Kruna 4
Mail oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

MALI OGLASI

Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staja . . . 10 helera
Priposlano: Petna jednog milimetar. retka (70 mm široko) staja . 40 helera
Bilješke: Petna jednog štamperkog retka (70 mm široko) staja . Kruna 4
Mail oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

Ljekarska pomoć. Dentista F. B. Brill

— Beograd. —
Makedonska ul. 6. (do Pošte).
Amerikanski Specialista

"Zube" vještačke u zlatu i u kauruku samo se u mome Ateljeu izrađuju po najboljem originalnom amerikanskom sistemu. Primam od 8—12 i 2—6.
30119-1

Kupovine i prodaje Prodaje se ugajl.

Količine počevši od 200 kila šalju se kući. Cijena podvoza umjeren je. Upititi Kralja Milana ulica br. 51. 28992-2

Papučice sa drvenim dionovcima od pliša, šofa, zanile i kože za odrasle i djecu ima vrlo veliki izbor sa neverovatno jeftinom cijenom bez konkurencije na prodaju. K. Feldmann, Vuk Karadžića ulica br. 8 do "Beogradske Novine". 30125-2

Namještenja.

Potrebne su radenice za krojačku radnju. Obratili se u radnji Natalija Jovanović, u zgradi "Rošnja". 30124-3

Traži se mladja ženska čestita. Treba da zna dobro kuhati i celi kućevni posao vršiti mesto stalno. Upitati u radnji K. Feldmann, Vuk Karadžića ul. 8. do "Beogradske Novine". 30126-3

Potrebujem ženu srednjih godina za sve kućevne poslove. Vagner, Dobričinska ulica 7. 30135-3

Stanovi.

Stan elegantan veliki sa svima udobnostima izdaje se odmah u Dostiljevoj ulici 26. 30130-4

Razno.

Viša praznih parcela za usjev može se dobiti pod ktrijom. Upititi u Nebojšinska ulica br. 7. (Karagorjev spomenik). 30086-5

KORESPONDENCIJA.

Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim vas, da mi izvestite za života Markovića kaplara i čete IV bataljuna VII puka III poziva dunavske divizije i za Vojslava Markovića poručnika i čete IV bataljuna I poziva IV prekobrojnog puka dunavske divizije, koji mi se dosada nisu nikako javljali. Unapred vam bogotari Kosara Marković Badjevića 85, Smederevo. 30044-8

Jovanu Premoviću, Ženeva, da dostavi Dušanu Stojkoviću, željezničkom magacioneru Solun izvesti se za Dragoljuba, X puk i poziv šumadijske divizije. Ja sam dobio kartu da je poginuo. Bolesna sam, Mita u Marselju, Velimir neka pošlje novac preko Nate u Kruševac, tebe ljubim i grlim, Stana Ignjatović Prištinska 59, Beograd. 30037-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim vas izvestiti moga sina Dimitrija Ristića, artiljerijskog kapetana I klase, komandira sanitetske kolone šumadijske divizije i poziva, da sam primila novac koji mi je poslao, a i novac koji je poslao Mile. Obojici mnogo blagodarim, i molim ih da se čestito javljaju. Oglas sam njegov pročitala i molim da opet javi, da li se sasvim oporavio od bolesti. Njega Mileta i Lazu srdačno pozdravljam ja, Mica i Iva, a vama blagodari unapred na učinjenoj dobroti Simka Ristić, Beograd, Botanička ulica 22. 30064-8

Jovanu Premoviću, Ženeva, za Svetozara Teofilovića. Oglas sam pročitala. Karte sam primila. Ja, deca, Kuma zdravi smo. Kuma nije u službi. Pošli novi preko Winer Bank-Vereina primila sam u tri u putnice. Preko peštanske ug. Banke u Beogradu jednaput. To je sve. Ne upućuj nas na prijatelje radi kakve pomoći. Novaca za sada imam. Ti šalji svremena na vreme. Sretni smo da si zdrav i živ. Deca idu u školu i često pominju svoga tatu. Javljaj se češće. Svi te srdačno pozdravljamo. Malida Teofilović, Kraljevo. 30062-8

Mihajlu Skoriću, advokatu, Ženeva. Molim izvestiti, da li je živ i zdrav moj sin Radosav Z. Gavrilović, obveznik IX baterije 4. divizionu haubične trupa komora. Izveštaj poslati ovim putem, ili kartom na moju adresu ili preko Zorke Spasojević, Sabac. Unapred vam blagodari i pozdravlja Živko J. Gavrilović, predsednik opštine Meličke, Rumska, Sabac. 30047-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim vas dostavite sledeću Mitru Nestorović vojnom činovniku. Zahvaljuje vam Persida Nestorović. Dragi Mikol svi Branon sam zdrava kao i svi naši. Tvoje dve karte primila sam koje si pisao Djok. Čaja te moli, izvesti nas kako je sada Obradu. Mnogo se brinem za tebe. Čuvaj zdravlje i javljaj se češće. Ako ti je moguće pošalji mi novaca. Brana kao i ja pišemo često. Svi te mnogo pozdravljamo najviše tvoja Brana i Persida Nestorović, Danilovića ulica, Valjevo. 30058-8

Djordiju Radojčeviću, Ženeva. Unapred vam blagodari za dobru za izvestiti Ferdinanda Roselta, pešačkog poručnika poslednje odbrane, da je njegova sestra Anka, već dve godine bolesna. Ja sam zdrav, koje i njemu želim, molim da mi se javi. Nikola Radočić, Kosmajka ulica 82, Beograd. 30040-g-8

Jovanu Premoviću, Ženeva, dostavi Dragomiru Jovanoviću kasacionom sudiji, Marsel. — Primio sam vaše dve karte i na iste sam vam sa nekoliko karata odgovorio. Stara majka se potpuno oporavila. Milorad i deca su također vrlo dobro, svi su u letnjicovcu i dobro su, i mi smo zdravi, ali u oskudici, jer nekakvog prihoda nemam. I ako ste mi javili da ste mi primanje uredili, ja ništa ne dobijam. Pošaljite Jelic novaca. Pozdravljamo vas. Nikola Strbić, Takovska 20-a, Beograd. 30068-8

Jovanu Premoviću, Ženeva za dragutina Gjukanovića. Koncem marta vratila sam se iz Niša. Dan prije moga odlaska rodila je sestra Danka krasnog sinčića vama kumče. Ona se lepo oporavila. Olgica i Radkica tako su porasle i najrdačnije pozdravljaju čika Dragoljuba i tetu Katicu sa nama svima i žele vam da sa svima našim milima u što povoljnijem zdravlju provedete svete Uskrsne praznike. Zatekla sam 3 Jocene karte. Anka Prickimajer. Valjevo. 30052-8

BELGRADER ORFEUM

BEOGRADSKI ORFEUM

III PRIJE III

BOULEVARD.

DANAS u subotu na večer u 6 s PREDSTAVA ZA GRADJANE!

Nedjelja poslije podne u 3 sata
Ponedjeljak poslije podne u 3 sata
Predstava za građane
sa
HILDEGARDOM
i ostalim atrakcijama uskrsnjeg programa.
U nedjelju na večer u 8 sati i 30 min.
Predstava za vojnike.
U ponedjeljak na večer u 8 sati i 30 min.
Zadnja predstava uskrsnog programa za časnike.

Prvo ces. kr. povlašćeno dunavsko parobrodarsko društvo.

PROLJETNI RED PLOVIDBE

o d
poštanskih i putničkih parobroda.
Vrijedi od početka plovidbe 1917. do dalje naredbe, najduže do konca travnja 1917.

Primjedba: Za polazak parobroda sa svih parobrodskih stanica na Dunavu sve do Beograda a tako isto na pobočnim rijekama vrijedi srednje evropsko vrijeme.

- #### I. NA DUNAVU.
- Niz vodu:**
Iz Wien-a (Weissgärber u Pozsony: dnevno u 4 sata poslije podne. (Prva plovidba 11. ožujka).
Iz Wien-a (Weissgärber) u Budapeštu: dnevno u 7 sati
Wien Praterquai "1. travnja." "7" 30 minuta u jutro. (Prva plovidba 1. travnja).
- Uz vodu:**
Iz Požuna u Wien (Weissgärber): dnevno u 6 sati u jutro (Prva plovidba 12. ožujka).
(Weissgärber
Iz Budapešte u Wien Praterquai dnevno u 6 sati u veče. (Prva plovidba 30. ožujka).
- Niz vodu:**
Iz Budapešte u Zemun Beograd dnevno u 10 sati u veče. (Prva plovidba 5. travnja).
Iz Mohácsa u Zemun: dnevno u 8 sati 35 min. prije podne.
Iz Aljmaša u Zemun: dnevno u 11 sati 50 min. prije podne.
Iz Vukovara u Zemun: dnevno u 2 sata poslije podne.
Iz Ujvideka u Zemun: dnevno u 5 sati 40 min. poslije podne.
Stiže u Zemun dnevno u 10 sati 25 min. noću.
Stiže u Beograd dnevno u 11 sati 10 min. noću.
- Uz vodu:**
Iz Beograda za Budapest dnevno u 5 sati u jutro. (Prva plovidba 7. travnja).
Iz Zemuna u Budapest: dnevno u 5 sati 45 min. u jutro
Iz Ujvideka u B.-Pestu: dnevno u 11 sati 5 min. prije podne.
Iz Vukovara u B.-Pestu: dnevno u 4 sata 20 min. poslije podne
Iz Aljmaša u B.-Pestu: dnevno u 7 sati 25 min. u veče.
Iz Mohácsa u Budapest: dnevno u 2 sata noću.
U Budapest stiže: dnevno u 8 sata 35 min. poslije podne
- *) Poštanske ladje imaju priključak na osobne vlake u Mohács za Pécs.

Ove poštanske ladje koje plove iz Budapešte u Beograd i natrag imaju izuzetno petkom kod Starog-Slankamena priključak na ladju koja plovi medju St-Slankamena i Titela.

- #### II. NA TISI u mješovitosti službi.
- Niz vodu**
Iz Szegeda u Zemun: u srijedu, petak i nedjelju u 5 sati iz jutro. (Prva plovidba 6. travnja).
Iz T.-Becse u Zemun: u srijedu, petak i nedjelju u 11 sati prije podne.
Iz Titela u Zemun: u srijedu, petak i nedjelju u 3 sata poslije podne. Stiže u Zemun: u srijedu, petak i nedjelju u 6 sati poslije podne.
- Uz vodu**
Iz Zemuna u Titel Szeged: u srijedu, petak i nedjelju 11 sati noću. (Prva plovidba 4. travnja).
Iz Titela u Szeged: u ponedjeljak, četvrtak i subotu u 2 sata 15 min. noću odnosno po dovršenoj manipulaciji robe u Titelu.
Iz T.-Becse za Szeged: u ponedjeljak, četvrtak i subotu u 6 sati 15 min. iz jutro.
Stiže u Szeged u ponedjeljak, četvrtak i subotu u 2 15 min. poslije podne.
- *) Putnička ladja koja plovi iz Szegeda u Zemun i natrag pristaje kod Rezsőháza i Starog Slankamena.
ZEMUN, u Ožujku 1917.
- #### Glavna Agencija.

Najbolje je preplatiti se na
"BEOGRADSKIE NOVINE"

OGLAŠUJTE U
"BEOGRADSKIM NOVINAMA"

"BEOGRADSKIE NOVINE"
Primaju oglase po umjerenoj cijeni.

FABRIKA KESA

Kosmajska ulica 28.
Ima veliku količinu izrađenih kesa, od najbolje hartije. Prva porudžbine, kako od trgovaca i apotekara, poslastičara, tako i ostalih mušterija koje troše kese.
Cijene umjerenne i stalne.

Spoštovanjem
5. aprila, 1917. god. **Mica Lj. Bojovic**
Beograd. 30112 Oblićevec Venac br. 10.

Firmopisac

Frank

Najbrže izvršenje pismenih poručbina

Skice po želji na uvid **Brod** ^{1/3}/s.

Tužna i ožalošćena porodica pok. Ljube Bajalovića,

izvještava svoje rodjake i prijatelje, da će svojoj dragoj i miloj mami

+ Mariji

davati četrdeseto-dnevni pomen, na grobu; parcela 21-a u nedjelju 8. aprila 1917. u 11 sati prije podne.

6. aprila 1917.
Beograd. 30110

KORESPONDENCIJA.

Jovanu Premoviću, Ženeva. Saznajte jesu li živi: Radoje Reljić, narednik-ordonans šumadijske divizije L. poziva; Radosav Reljić, pešačka četa šumadijske divizije L. poziva i Milan Reljić, regrut; svi iz Boljkovaca, srez Rudnik, okrug Gor. Milanovac. Božidar M. Reljić, trgovac, Boljkovci, Rudnik, Gor. Milanovac. A. 2398-8

Züricher Bureau für Ausuchung Vermisster, Bahnhofstrasse 42, Zürich. Molim, da izvolite saznati je li živ i zdrav Milan Kravljanc, municijona kolona 7. puka, 2. poziva dunavske divizije. Traži ga majka Anica Kravljanc, Vojvode Savatije ulica 20, Beograd. 30067-8

Acil B. Diniću, Ženeva, Suisse (Schweiz). Molim vas, da slijedeće dostavite mome vjerniku Božidaru V. Nikoliću, naredniku 2. čete, 3. bataljona 3. pešačkog puka drinske divizije, 1. poziva. Novac sam primila i zahvaljujem. Dragica mi je pisala i molila te, da je izvestiš za Luku Aćimovića. Srdačan pozdrav primi od majke i tvoje Katicke Mahnik, Vidinska 15, Beograd. 30069-8

Acil Diniću, Ženeva, za Vukašina Antića, činovnika Narodne Banke. — Molimo te, raspitaj se za našeg Ljubu, koji je u 1. željezničkoj četi, tako otišao, jer od kako smo jedared čuli, da je zdrav, nemamo ništa više. Voljeli bi sliku da nam pošlje. Ljubu vole, otac i majka, Timka i Vlada Živadinović, Deligradska 4, Beograd. 30055-8

Mihailu Čollću, Ženeva. Molim vas, budite dobri, te me izvestite za moga muža Stevana Dondrića, vozara municijone kolone, 1. poziva drinske divizije. Nikako se nije javio, te smo u brizi. Kovina Dondrić, Uzići, Požeza. 30053-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim vas, da me izvestite za moga muža Dragutina Stefanovića, obveznika 7. puka, 1. bataljona, 1. čete, 6. puka, 2. poziva, ubojna komora; Dušan Isalović, 1. poziv, artiljerac; Dragoljub Isalović, 17. puk, 1. poziv, pješak; Sreten Isalović, poljska artiljerija, 1. poziv iz Brdarice. Izvestite sve dolje imenovane, da su im kod kuće živi i zdravi. Mijala i Zivorada Jelića iz Brdarice, da su im kod kuće zdravo, Slavko, Miloš, Velimir i Milutin. Mnogo ih pozdravlja mati Jela sa svima kućanima. Aleksandra Isalovića iz sela Ljutice, da mu je mati, žena i deca kod kuće živi i zdravo i da javi, šta je sa ocem Milanom i pozdravlja ga. Jovana Mijalovića iz Ljutice izvještava žena Milena, da su svi kod kuće živi i zdravi i da javi šta je sa braćom Nenadom i Dragomirrom i pozdravlja ga. Mnogo pozdrava šaljem Tomi, Gaš, Peri, Koji, Djoki, Dari, Miti i vama Vuka T. Pavlović, Beogradska 55, Sabac. 30061-8

Milovanu Lazaroviću i Velimiru Aćimoviću, Ženeva. Molim vas, raspitajte za slijedeće: Vladislava Stefanovića, dunavska bolnička četa, 1. kadrovački puk; Jovana Dišića, 3. eskadron dunavske divizije, 1. konjički puk; Dimitrija Dišića, regrut; Miloša Dišića, komandirja, 2. haubička baterija, 2. poziv; Bogoljuba Nedeljkovića, regrut; Ljubomira Gjurica, 2. haubička baterija, 2. poziv; Dragoljuba Končića, 3. poziv; Milivoja M. Ilića, intendantski voz, 1. armije dunavske divizije, 2. odjeljenje; Nedeljka Živanovića, 7. puk, 2. poziv; Aleksandra Lazarevića, 1. poziv, 1. armije; Milovana Rankovića, 4. eskadron, 4. konjički puk; Petra Živkovića, 7. puk, 1. poziv; Milorada Živkovića, municijona kolona, kombinovane divizije, 1. poziv, 1. odjeljenje; Miloša Paja Živkovića, 7. puk, 1. poziv; Nikolu Živkovića, 7. puk, 1. poziv; Stevana Milanovića, 7. puk, 2. poziv; Vojslava Gjordjevića, kaplar, 2. baterija, 2. divizion moravski, 2. poziv; Velimira N. Gjordjevića, 7. baterija, haubički puk; Dušana Simića, 7. puk, 1. poziv. Svi iz Trbušnice, gdje se nalaze, to vas moli, Ljubisav Vasić, Trbušnica. 30066-8

Mihailu Skoriću, Ženeva. Mole vas porodiće dolje imenovanih lica, da ih izvestite, jesu li živi i zdravi Lazar Marković, pješak, 17. puk, drinske divizije iz Matijevec; Mikailo Krstić iz Skupljena, kaplar 1. poziv, 3. prekobrojnog puka; Živojin Mihailović iz Jalovika, 6. puk, 2. poziv, ubojna komora; Dušan Isalović, 1. poziv, artiljerac; Dragoljub Isalović, 17. puk, 1. poziv, pješak; Sreten Isalović, poljska artiljerija, 1. poziv iz Brdarice. Izvestite sve dolje imenovane, da su im kod kuće živi i zdravi. Mijala i Zivorada Jelića iz Brdarice, da su im kod kuće zdravo, Slavko, Miloš, Velimir i Milutin. Mnogo ih pozdravlja mati Jela sa svima kućanima. Aleksandra Isalovića iz sela Ljutice, da mu je mati, žena i deca kod kuće živi i zdravo i da javi, šta je sa ocem Milanom i pozdravlja ga. Jovana Mijalovića iz Ljutice izvještava žena Milena, da su svi kod kuće živi i zdravi i da javi šta je sa braćom Nenadom i Dragomirrom i pozdravlja ga. Mnogo pozdrava šaljem Tomi, Gaš, Peri, Koji, Djoki, Dari, Miti i vama Vuka T. Pavlović, Beogradska 55, Sabac. 30061-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim vas, dostavite mome mužu Milošu Grujiću, vojniku 2. čete, 1. bataljona, 7. puka, 2. poziva, da smo kod kuće svi zdravo, a isto su zdravo strina Joka, Paraskeva i Evica. Takođe su naš u Uziću zdravo, Dobra sam njegovu kartu od početka februara kao i Nikolino i Stojanovo pismo. Soja je kod majke. Unaprijed blagodarna Mitra Grujić, Makenzijska 63, Beograd. 30045-8

Ivanu Dobrosavljeviću, arhitektu, Ženeva. Tvoje sam karte dobio. Zdravi smo svi. Pozdravi Svetu i Tanu. Primio pozdrav od svih moliš. S majkom i ostalim se često dopisujem i za sad su dobro. Pozdravlja te tvoj Milivoje Dobrosavljević, Kruševac. 30049-8

Mihailu Čollću, Ženeva. Molim vas, da me izvestite za Dragomira Djurica, komora 1. gradskog opasnog parka, pirotski odred, traži: Spira Ostojić, sveštenik, Požeza. 30054-8

Nikola Filipović, Ženeva. Kartu sam primila. Moja mama umrla. Molim pošaljite što prije novac. Inače smo svi dobro i zdravo. Pozdrav. Kosara Tasić, Beogradska 35, Beograd. 30047-g-8

Mih. II. Ristić - Cačak

Svetozaru Bujoseviću, Ženeva. Milan Avramović, Persa Lukić i Mileva Vojnović iz Gor. Gorjevice, okrug rudnički, mole za izvještaj o: Tomi Avramoviću i Radiću Lukiću, prvim regrutima, obvezniku 10. puka i Vidovsavu Vojnoviću, obvezniku 1. dopunski bataljion, 10. puk, 1. poziv šumadijske divizije. R. 724

JOVANU PREMovićU, Ženeva. — Molim, da me izvolite izvestiti o Vojslavu Čučiću, pravniku IV. godine, podnaredniku 3. čete 1. bataljona 17. puka I. poziva dunavske divizije i Djordja Čučića, vojnika 2. čete 2. bataljona 4. puka kadrov-drovskog, koji se ni do danas nisu javili. U velikoj brizi očekujem izvještaj i unapred blagodari. Ana H. M. Čučića, Nova Varoš, kuća br. 19. R. 732-8

JOV. PREMovićU, Ženeva, za Milorada Pužića, Svetozar Risimović iz Zaočina mole da izvestite Milorada Risimovića, da je kartu dobio i noka se opet javlja. Veljko Risimović moli, da izvestite Spasoja, da su svi zdravo. Neka Spasoje javi za Milorada Pejovića. Tatija Risimović moli, da izvestite Radoмира Risimovića da je zdrav. Neka se opet javi.

Sava Marinović moli, da izvestite Tadiju, Vidoja, Iliju i Milovana Marčevića, da je kartu čitao i da su kod kuće svi zdravo. Neka se oni opet jave.

Perunika Milenković moli, da izvestite Milisava, da je kartu dobila. Neka Milisava javi za Vladimira Vitorovića i Dušana Rovinca iz Mršinaca, Lena je zdravo.

Tankosava Petronijević iz Zavrčana moli, da izvestite Mihaila, da je kartu dobila, i da su svi zdravo. Neka se opet javi.

Lucija Živanović iz Zavrčana izvještava, muža Stanimira, da je kartu dobila i da su svi zdravo. Neka Stanimir javi, zna li šta za Vlajka.

Milenka Trifunović, da je Pajka čitala kartu i da su kod kuće svi zdravo. Neka se češće javlja.

Jakova Brankovića, da je snaha Velisava dobila kartu, Otac i svi zdravo su. Neka opet piše. R. 735

Jovanu Premoviću, Ženeva, za Radovana Radovića, poručnika. Dobila sam tvoje karte i osam pošiljaka novčanika. Milo mi je kad si ti i moja braća zdravo. Za sada novaca imam. Kosa sa dadom u Požezi. Miloš, Persa i deca zdravo su. Raspitaj za Milana, jer je Kosa za njim u velikoj brizi. Zetu Jovu i Dragomir javi, da su Slavka i Todora zdravo. Ako treba Jovu novaca, podaj mu, a mene izvesti, tako isto i Dragomir ako ne prima platu, pa će meni Slavko i Todora položiti. Mnogo pozdrava od tvoje majke Mitre Radović, Užice. KJ. 253

Milisi Atanackoviću, Ženeva. Molim dostavite Dragiši S. Mladenoviću, kaplaru drinske bolničke čete, I. poziv, sledeće: Ja, Mara i deca zdravo smo. Sa radnjom radim. Tvoji u selu zdravo su. Manojlo kod kuće radi. Ne brini ni o čemu. Mnogo sam ti karti pisao, ali vidim, da ih nisi dobio. Tvoje karte redovno dobijam. Tebe srdačno pozdravlja tvoj Dušan S. Lazović, trgovac, Užice II/52. KJ. 254

G. Budimović, - Kruševac.

Steva Aćimović, Geneva. Ponovo vam se javljam. Do danas ništa dobio nisam. Bio sam činovnik željezničke radionice u Nišu. Primio sam samo platu za novembar 1915. godine. Ovdje sam sa moje sedmoro djece u oskudici. — Molim za što skoriju i što veću pošiljku. Nikola Ković, Neue Kirche Platz 9, Kruševac. B. 1212-8

Miki Mijuskoviću, Ženeva. Molim javite Čedi Uroševiću, da poradi gde treba te da pošlje na adresu Budimovića, knižara, Kruševac moju praktikanstu platu za prošlih već četnaest mjeseci — za Milutina Jevtića iz Bošnjane pošto je isti posljednji put istu primio mjeseca decembra 1915. godine, i pošto je u novčanoj oskudici. Milutin Jevtić, Bošnjane. B. 1211